

VII FIRA INTERNACIONAL DE
TEATRE INTEGRATIU – FITI 2011
29 i 30 d'octubre de 2011 – Teatre Sagarra

ÍNDEX

Presentació

Alquimistes, patrimoni Cultural

Fundació Cultural Alquimistes

Historial FITI

VII FITI 2011

Difusió

Recursos econòmics

PRESENTACIÓ

La FITI – Fira Internacional de Teatre Integratiu és un esdeveniment cultural organitzat per l'Ajuntament i la companyia de teatre Alquimistes, amb l'objectiu d'integrar a col·lectius i persones amb discapacitat en l'organització de projectes de ciutat.

La FITI és un acte públic singular a Santa Coloma de Gramenet que a part d'integrar a les persones d'aquestes característiques i el seu entorn familiar serveix també com a plataforma externa per projectar la imatge de la ciutat. També hi han actes complementaris, com conferències i taules rodones, que abunden en la reflexió i informació de les arts escèniques com a elements importants per a la integració social dels col·lectius amb persones amb discapacitats.

La fira es celebra cada dos anys i enguany arriba a la seva setena edició.

L'any 1998 neix la Companyia Alquimistes formada per persones procedents de l'associació d'atenció a les persones amb discapacitat psíquica Albandis i sota la direcció artística del reconegut grup de teatre Carro de Baco. Amb ells es realitzen diversos projectes teatrals. “Romeo i Julieta” i “Lear, en los límites del amor y del odio”, l'èxit del curtmetratge “2+2 = 5”, “Ja, ja, ja, Jamlet” i la consolidació de la Fira Internacional de Teatre Integratiu.

L'any 2010 el projecte comú dona un tomb i la Companyia Alquimistes passa a estar dirigida per membres de l'Associació Cultural “Els 4 vents”. Amb ells realitzen la nova producció teatral “Ni bella, ni bestia” que serà presentada el proper dia 29 d'octubre dins el marc de la FITI 2011. Aquesta és una mostra clara de l'esforç i el treball que hem esmerçat des de l'Ajuntament i des d'Alquimistes aquests anys de treball conjunt.

ALQUIMISTES, PATRIMONI CULTURAL

A l'inici del tercer mil·lenni, la nostra societat i la nostra cultura es troben, encara, lluny d'aconseguir molts dels objectius que són necessaris per millorar la vida de les persones amb discapacitat. Això no obstant, les societats més avançades, sense deixar de lluitar per la plena integració i per la no-exclusió dels grups més desfavorits, emprenen nous programes i afronten nous reptes.

Sense aturar l'esforç a favor de la plena autonomia a través del treball, des de la ciutat s'ha prioritzat la plena integració de les persones amb discapacitat al món de la cultura, una cultura solidària i creativa.

En aquest marc, s'insereix el projecte FITI – Fira internacional de Teatre Integratiu. Una proposta de consolidació i progrés de l'associació Alquimistes Teatre, que comprèn un grup de teatre integrat per persones amb discapacitat psíquica i persones del seu entorn familiar.

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet dóna suport a l'associació Alquimistes Teatre perquè forma part del patrimoni artístic, cultural i social de la nostra ciutat i perquè la FITI és, a hores d'ara, l'únic festival estatal de teatre fet per persones amb discapacitat.

La nostra ciutat vol seguir obrint les seves portes a tots els espectadors, amics i amants del teatre perquè puguin conèixer millor nous llenguatges escènics, nous llenguatges estètics, al mateix temps que vol fomentar la comunicació entre tothom, la convivència i la cooperació. També vol establir a través del Teatre Sagarra un espai de difusió, formació, informació, debat i reflexió permanent al voltant de la cultura i les persones amb discapacitat.

Podem dir, sense por d'equivocar-nos, que hi ha, davant de les bones intencions, una àmplia sèrie de prejudicis i actituds que dificulten l'acceptació d'un nou concepte de discapacitat i que generen notables obstacles tant per a l'accés a la cultura per part de les persones amb discapacitat com per a l'atenció que han de rebre per part dels administradors, dinamitzadors i responsables dels serveis culturals. En definitiva: què pot fer una persona amb discapacitat dins les oportunitats que la nostra societat ofereix a la persona sense discapacitat fins i tot compartint les dificultats d'accés de la població en general? Quan una persona amb discapacitat es dedica a l'art, normalment ens referim a tractaments de teràpia artística; si vol fer dansa, fem referència a la dansateràpia, i si es dedica al teatre, a la dramateràpia. Amb aquest criteri, una persona amb discapacitat no és rica ni és pobra, no és llesta ni negada, no és bona ni dolenta, no té afiliació política, no és educada ni mal educada, no és impertinent ni simpàtica; simplement és minusvàlida. El sufix *-teràpia*, afegit convenientment, fa que la persona amb discapacitat persisteixi com a malalt consumidor de serveis sanitaris i/o terapèutics sense valorar les grans possibilitats que la vida comuna ens ofereix o ens pot oferir a tothom. Continua havent-hi una doble moral, un ressò de prejudicis ancestrals i una manca d'assumpció del principi de realitat tant per la persona amb discapacitat, que és sobreprotegida o exclosa, com per part de la societat que constitueix el seu entorn. Sempre hem de tenir en compte que, quan parlem d'integració i de normalització, la cultura és un bé superior que ha de partir del fet comunicatiu i de la necessitat de contaminar-nos els uns als altres per a un canvi social comú. La doble moral a què hem al·ludit abans ens mena a una manca de comprensió i, sobretot, a reconèixer la falta de coratge en l'acceptació de la diversitat. Aspirem que tothom, i especialment la persona amb discapacitat, pugui trobar-se en el mateix món i potser arribar a cometre els mateixos errors que els altres. Participar del que la vida té de bo i del que la vida té de dolent, juntament amb el dret d'opinar, lluitar i competir pel seu canvi, és el més important.

FUNDACIÓ CULTURAL ALQUIMISTES

La Fundació Cultural Alquimistes neix l'any 2005 com un projecte sorgit de la iniciativa conjunta de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i de l'associació Alquimistes Teatre. Compta amb la col·laboració de diverses personalitats del món universitari, artístic i cultural, així com de professionals amb una àmplia i reconeguda experiència de treball a l'entorn de les persones amb discapacitat.

Els objectius generals de la Fundació són:

1. Donar suport a les persones amb discapacitat per accedir amb normalitat a la cultura, l'art i la creativitat. Aquest accés s'entén no només com a persones consumidores, sinó també i principalment com a actores, com a agents que intervenen, participen i influeixen en els processos culturals, artístics i creatius.
2. Establir programes de formació, informació i difusió generals per a tothom i específics. Aquests darrers, adreçats sobretot a persones amb discapacitats, als seus familiars més propers i a totes les persones i col·lectius que potencialment hi puguin estar interessats, especialment entitats, escoles i universitats.
3. Fomentar el debat, la reflexió i la investigació sobre cultura i persones amb discapacitat.

Els objectius específics de la Fundació són:

1. Mantenir la Companyia de Teatre Alquimistes, tot garantint la producció d'obres de teatre amb professionals especialitzats i la seva difusió.
2. Organitzar, cada dos anys, la Fira de Teatre Integratiu (FITI) a Santa Coloma de Gramenet.
3. Crear una escola de formació teatral per a persones amb discapacitat.
4. Crear una escola de pares de persones amb discapacitat.
5. Organitzar de jornades per al debat i la reflexió sobre cultura i persones amb discapacitat.
6. Realitzar acords amb institucions i professionals per a la investigació sobre cultura i persones amb discapacitat.
7. Produir i publicar documents en qualsevol format i suport, així com publicar revistes i butlletins.
8. Organitzar activitats culturals i artístiques de qualsevol mena relacionades amb persones amb discapacitat.
9. Coordinar recursos econòmics, humans i materials per a la gestió dels objectius generals i específics i de totes les activitats que en derivin.
10. Fomentar les relacions amb altres institucions i entitats i amb xarxes federatives de Catalunya, Espanya i Europa que tinguin objectius similars o complementaris.

HISTORIAL FITI – Fira Internacional de Teatre Integratiu

La Companyia Alquimistes neix del treball conjunt d'un grup de persones d'Albandis (entitat dedicada a l'atenció i l'oci de les persones amb discapacitat psíquica) i de la companyia de teatre Carro de Baco. Era l'any 1998.

Al 1999 s'estrena *Romeo y Julieta* basada en l'obra universal de William Shakespeare. Obra itinerant d'estil tragicòmic que va tenir una notable acceptació i que fou presentada en la I Fira de Teatre Integratiu de Santa Coloma de Gramenet el 1999. Després de dos anys de feina, amb Shakespeare com a referent, i amb un clar objectiu d'una total integració entre l'actor discapacitat i el no discapacitat, sorgeix una nova producció amb una posada en escena molt més ambiciosa: *Lear, en los límites del amor y el odio*. Lear es va estrenar el 5 de maig del 2001 al teatre Josep Maria de Sagarra i va participar en la II Fira de Teatre Integratiu.

L'any 2002 es va rodar un curtmetratge en 35 mm, *2+2=5*, dirigit per Jorge Carrascosa, produït pel Centre d'Estudis Cinematogràfics de Catalunya i que podria considerar-se com la primera pel·lícula, en el territori de l'Estat espanyol, rodada íntegrament amb actors amb discapacitat psíquicas. Aquest film va obtenir el primer premi del Jurat Internacional d'Escoles de Cine, en la seva IV edició, dins el Festival Internacional de Cine de Sant Sebastià 2005. El Jurat el componien 16 escoles i estava presidit per l'actriu Assumpta Serna. Així mateix, el curtmetratge ha estat seleccionat per participar en el Festival de Cine d'Albacete 2005, i en el *International Latin Film Festival de Nova York*.

L'any 2003 es realitza la III Fira de Teatre Integratiu, de caràcter internacional i amb una programació on l'artista amb discapacitat es converteix en el veritable protagonista.

L'any 2005 la companyia participa en la FITI amb un resum de les escenes més destacades dels seus muntatges amb una producció que porta per nom *Moments Alquimistes*. També va participar el Grupo de Teatro La Mancha, la Companyia de dansa Grup Psico-Art i es van organitzar diverses taules rodones sobre les arts escèniques com a recurs terapèutic per a persones amb discapacitat. És la darrera vegada que el grup utilitza el Teatre Sagarra com a seu de la FITI.

Les obres d'acondicionament i reforma del teatre municipal obliguen a l'entitat a organitzar la FITI de l'any 2007 en el nou Auditori municipal. S'estrena l'obra *Romeo y Julieta* i proposen una fira en que alternen els espais a l'aire lliure i d'interior, amb espectacles de circ i amb participació d'entitats locals com la Coral de la Gent Gran del CEP Puig Castellar. També hi participen el grup d'animació Krokodillos, l'espectacle de circ de Can Carreras *Pessic de circ*, el grup de la Fundació Anade amb l'espectacle *La Olla* i el grup de teatre La Trastienda amb la producció *Un circ anomenat Europa*.

En la darrera edició de la FITI celebrada l'any 2009 i a proposta de la Fundació Alquimistes, la FITI es va celebrar en el nou espai cultural de la ciutat anomenat La Central Escènica, per aquest motiu va canviar de dates, trasladant-se al 9, 10 i 11 de juliol. Hi van participar a part de la companyia colomenca, la companyia Trampolí de Girona, Grupo Paladio de Segòvia i Trànsit Art de Barcelona.

Aquesta va ser la darrera col·laboració – direcció del grup de teatre Carro de Baco.

Els membres del grup expressaven els seus objectius d'aquesta manera: “Des del primer dia que vam tenir la grata oportunitat de fer teatre amb persones amb discapacitat psíquica, la nostra norma va ser la d'oblidar-nos de la compassió que envolta aquest col·lectiu, la d'abandonar la caritat i tractar de fer teatre amb tota la seva connotació.

Teatre que fos capaç de divertir, de commoure, d'emocionar, que despertés entre el públic la sensació d'estar davant d'una aventura entranyable, amb autèntics actors (independentment de la seva discapacitat). Per aconseguir aquest propòsit, havíem de partir d'una premissa bàsica: És possible trobar un camí on la persona amb discapacitat deixi de banda el seu llast de discriminat, d'inferior davant la societat i es pugui convertir en heroi escènic? Podríem trobar els recursos d'actors tan particulars per desenvolupar-los obertament a la tarima?

VII FITI 2011

Com s'ha dit anteriorment els canvis més significatius de la present edició de la FITI 2011, són que la fira torna altre cop al Teatre Sagarra com a seu principal de la programació i que la direcció de la Companyia Alquimistes i per extensió de la fira va a càrrec de l'entitat "Els 4 vents".

NI BELLA, NI BÈSTIA, Companyia Alquimistes

Ni Bella ni Bestia" és una adaptació lliure del conte tradicional "La Bella i la Bèstia".

En aquesta obra desfilen una varietat de personatges que recreen una realitat quotidiana i comparteixen situacions en que podem veure a l'ésser humà amb els seus defectes i virtuts vivint diferents episodis fins arribar a sorprendre'ns amb un món millorat, on la màgia i la fantasia estan presents. A cada escena ballen, canten, actuen, somriuen...sempre somriuen. Els actors i actrius, ens mostren la seva capacitat de somiar, els seus desitjos de créixer i les seves habilitats artístiques.

L'obra s'ha creat sobre la base de les improvisacions per tal d'aconseguir escenes més orgàniques, nascudes de la pròpia expressió d'actors i actrius, per tal que desenvolupin al màxim la seva creativitat, i les seves habilitats amb la dansa i les arts escèniques.

Les directores, Ramírez i Gajardo, a més, emfatitzen els desitjos de superació dels components de la companyia, "que més enllà de les seves pròpies limitacions ens obren les portes a perspectives noves que inunden l'escena d'alegria i ganes de viure, tot superant els obstacles i murs que ens imposa la societat".

La fantasia impregna aquest original espectacle on tots els integrants de l'agrupació teatral troben el seu propi paper i espai, amb una adaptació de la dramaturgia on les directores han volgut ressaltar valors com la no discriminació, l'amistat, la generositat, la solidaritat i la integració.

29 d'octubre

20:00 h

“JO SÓC “ TRAMPOLÍ de La Bisbal d’Empordà

Aquesta obra és un crit d’alarma davant la negació de la pròpia autenticitat. L’èsser com a tal i la seva necessitat de reafirmació, la lluita contra la negació del veritable jo.

Representa a les persones discapacitades psíquiques reivindicant la seva autèntica naturalesa en vers la pressió social de falsa normalitat.

30 d’octubre

12:00 h

“INCONTINENCIA VECINAL”

Companyia Club Social Gramenet de la Fundació privada

Funamment.

Una reunió de veïns convocada pel nou president de l’escalera serà el punt de trobada dels inquilins d’una finca de Santa Coloma de Gramenet. De mi ca en mica ens anirem identificant amb aquests personatges que ens faran pensar que tenim moltes coses en comú...

30 d’octubre

17:00h

“LIANT LA TROCA: PIB”

PIB Grup de dansa integrada Liem la troca

És una celebració del cos i de la vida, una manera de compartir i de gaudir de les múltiples facetes que ofereix el cos i el moviment malgrat la crisi que ens aclapara.

30 d’octubre

20:00 h

Tot el programa es realitzarà al Teatre Sagarra: Sala Sagarra i Sala Miquelet.

RECURSOS ECONÒMICS

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet a través del conveni amb l'Associació Alquimistes realitza una aportació de 10.000 euros per a la realització de la producció *Ni bella, ni bestia*.

- El Servei de Cultura ha cedit durant tot l'any l'espai d'assaig de La Central Escènica, en horari de dimecres i devendres de 18.30 a 20.30 h.
- També s'assumeixen les despeses de difusió, infraestructures i cessió del Teatre Sagarra i el seu equip tècnic.

L'Obra Social Catalunya Caixa fa una aportació de 6.000 euros per a la realització de la FITI.